

Sarajevo, 06.02.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
30.01.2017.- 03.02.2017.

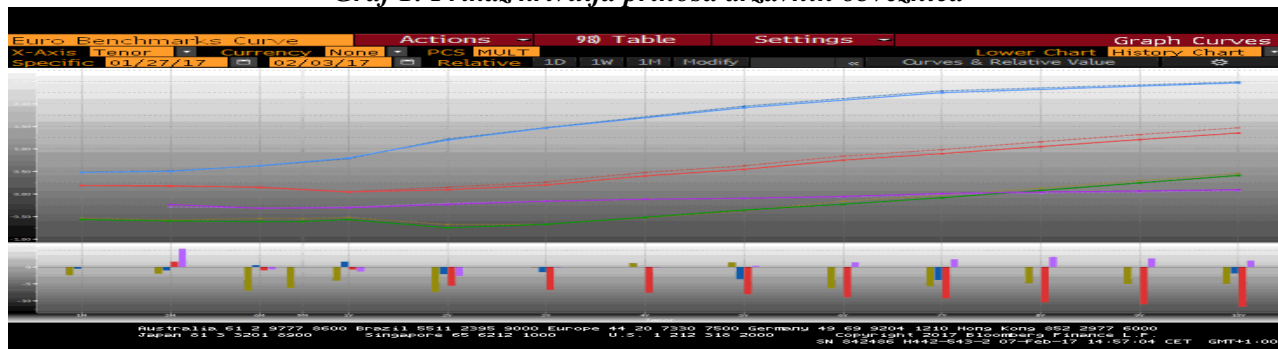
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	27.1.17	-	3.2.17		27.1.17	-	3.2.17		27.1.17	-	3.2.17		27.1.17	-	3.2.17	
2 godine	-0,67	-	-0,74	↓	1,22	-	1,20	↓	0,16	-	0,10	↓	-0,19	-	-0,23	↓
5 godina	-0,37	-	-0,35	↑	1,95	-	1,91	↓	0,63	-	0,55	↓	-0,09	-	-0,09	→
10 godina	0,46	-	0,41	↓	2,48	-	2,46	↓	1,47	-	1,35	↓	0,08	-	0,10	↑

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	27.1.17	-	3.2.17	
3 mjeseca	-0,830	-	-0,820	↑
6 mjeseci	-0,885	-	-0,868	↑
1 godina	-0,629	-	-0,707	↓

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 03.02.2017. godine (pune linije) i 27.01.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Razlika između desetogodišnjih obveznica Njemačke i Francuske je tijekom proteklog tjedna dosegla razinu od oko 66 baznih bodova, što je najviše u posljednje tri godine. Prinosi njemačkih obveznica su pod pritiskom zbog globalne političke neizvjesnosti, dok prinosi francuskih obveznica bilježe rast usljed neizvjesnosti vezanih za izbore koji se održavaju ove godine u Francuskoj. Na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama početkom proteklog tjedna utjecala su posljednja politička dešavanja u SAD-u, koja djeluju na neizvjesnost u vezi s nepredvidivim odlukama nove administracije. Predstavници ECB-a (Praet i Coeure) su u izjavama upozorili na to da trenutni ambijent ne dozvoljava smanjenje aktualnog programa kvantitativnih olakšica, kako zbog još uvijek neodržive putanje inflacije tako i zbog potencijalnih prijetnji koje bi mogle uslijediti zbog promjene ekonomske politike SAD-a u smislu međunarodne suradnje o makroekonomskoj i financijskoj regulaciji. Pored toga, nemogućnost Vlade Grčke da prevaziđe nesuglasice s europskim kreditorima oko postavljenih uvjeta iz posljednje revizije programa pomoći, kao i zbog upozorenja MMF-a da se dug ove zemlje nalazi na neodrživoj putanji, utjecala je na rast prinosa obveznica ove zemlje. Sve navedeno, uprkos ohrabrujućim ekonomskim podacima objavljenim za tržište eurozone, uključujući podatak o većem od očekivanog rasta stope inflacije, imalo je utjecaj na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama.

Deutsche Bank AG je kažnjena s 163 milijuna GBP od strane britanskih regulatora pod optužbom da je ova banka pomagala bogatim ruskim državljanima da iz Rusije iznesu oko 10 milijardi USD na nepoznate

račune banaka. U istom razdoblju, regulatori u SAD-u su iz sličnih razloga ovu banku kaznili s 425 milijuna USD.

Iz Unicredit SpA je priopćeno da ECB zahtijeva poboljšanje plana dokapitalizacije ove banke u iznosu od 13 milijardi EUR za suočavanje s lošim kreditima do kraja veljače. Od navedenog iznosa, prema planu iz prosinca prošle godine, oko 8 milijardi EUR je namijenjeno za ublažavanje gubitaka po osnovi navedenih kredita. Unicredit SpA je priopćila da očekuju da će u 2016. godini ostvariti neto gubitak od 11,8 milijardi EUR, najviše pod utjecajem povećanih rezervacija zbog loših kredita. Deutsche Bank AG je objavila da je u četvrtom tromjesečju prošle godine neto gubitak ove banke smanjen na 1,89 milijardi EUR u odnosu na gubitak od 2,12 milijardi EUR u istom razdoblju prethodne godine. Ipak, navedeni podatak je lošiji od očekivanog (1,32 milijarde EUR). Intesa Sanpaolo SpA je u četvrtom tromjesečju prošle godine ostvarila neto dobitak od 776 milijuna EUR, što je znatno više od 13 milijuna EUR, koliko je dobitak iznosio u istom razdoblju godinu ranije.

Njemačka je po prinosu od -0,28% emitirala petogodišnje obveznice, što je za 19 baznih bodova veći prinos u odnosu na prethodnu aukciju. Po većim prinosima u odnosu na prethodne aukcije i Španjolska je emitirala dvogodišnje (-0,132%), petnaestogodišnje (2,147%) i dvadesetogodišnje (2,604%), a Francuska desetogodišnje (1,07%) i petnaestogodišnje (1,48%) obveznice. Belgija je po većim prinosima emitirala tromjesečne (-0,633%) i šestomjesečne (-0,591%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks povjerenja potrošača – EZ	SIJEČANJ	-4,9	-4,7	-5,1
2.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	SIJEČANJ	107,8	108,2	107,8
3.	PMI kompozitni indeks – EZ	SIJEČANJ	54,3	54,4	54,4
4.	Maloprodaja – EZ (G/G)	PROSINAC	1,8%	1,1%	2,5%
5.	GDP – EZ (tromjesečno) preliminar. IV tromjesečje		0,5%	0,5%	0,4%
6.	GDP – Francuska (tromjesečno) preliminar. IV tromjesečje		0,4%	0,4%	0,2%
7.	GDP – Belgija (tromjesečno) preliminar. IV tromjesečje		-	0,4%	0,2%
8.	GDP – Austrija (tromjesečno) preliminar. IV tromjesečje		-	0,6%	0,5%
9.	GDP – Španjolska (tromjesečno) preliminar. IV tromjesečje		0,7%	0,7%	0,7%
10.	Stopa inflacije – EZ (prelim.) SIJEČANJ		1,5%	1,8%	1,1%
11.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G) PROSINAC		1,2%	1,6%	0,1%
12.	Stopa nezaposlenosti – EZ PROSINAC		9,8%	9,6%	9,7%
13.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	SIJEČANJ	6,0%	5,9%	6,0%
14.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	PROSINAC	11,8%	12,0%	12,0%
15.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	PROSINAC	-	7,6%	7,6%

SAD

Tijekom proteklog tjedna prinosi američkih obveznica su smanjeni za dva do četiri bazna boda u odnosu na prethodni tjedan. **Tijekom proteklog tjedna održana je sjednica FOMC-a, na kojoj nije došlo do promjena u monetarnoj politici koja se trenutno implementira.** U priopćenju koje je uslijedilo nakon sastanka, dana je prilično optimistična slika ekonomije SAD-a, što je protumačeno da se FED kreće putem pooštavanja monetarne politike u ovoj godini, iako nije dan čvrst signal oko momenta naredne promjene kamatne stope. Priopćeno je da je stanje na tržištu rada stabilno, da je inflacija povećana, kao i da se poslovno povjerenje povećava. Pored toga, tijekom proteklog tjedna objavljen je značajan broj ekonomskih pokazatelja, među kojima su najznačajniji usporenuje rasta FED-ove preferirajuće mjere stope inflacije na razinu od 1,6% i povećanje stope nezaposlenosti na razinu od 4,8%. Kao razočaravajući, ocijenjen je podatak o usporenuju rasta zarada zaposlenih po jednom radnom satu, koji je tijekom siječnja zabilježio rast od 2,5% na godišnjoj razini.

Predsjednik SAD-a Trump je tijekom proteklog tjedna svojim izjavama i odlukama značajno utjecao na kretanja na financijskim tržištima, ne samo u SAD-u nego i šire. Njegova odluka da zabrani ulazak u SAD državljanima Irana, Iraka, Sirije, Jemena, Sudana, Somalije i Libije u naredna tri mjeseca, početkom proteklog tjedna je utjecala na rast tražnje za sigurnijom financijskom aktivom. Međutim, tržište dionica u SAD-u je pozitivno reagiralo nakon što je objavljena njegova izjava da će zatražiti reviziju Dodd-

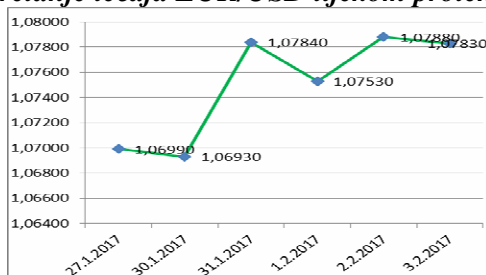
Frankovog zakona o regulaciji financijskih tržišta u SAD-u. USD je zabilježio značajnu deprecijaciju u utorak, nakon što je predsjednik Trump izjavio da pojedine zemlje trgovinski partneri SAD-a namjerno devalviraju svoje nacionalne valute, navodeći kao primjere Japan i Kinu.

Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PCE deflator (G/G) PROSINAC	1,7%	1,6%	1,4%
2.	Indeks osobnih prihoda (M/M) PROSINAC	0,4%	0,3%	0,1%
3.	Indeks osobne potrošnje (M/M) PROSINAC	0,5%	0,5%	0,2%
4.	Indeks potrošnje građevinskog sektora (M/M) PROSINAC	0,2%	-0,2%	0,9%
5.	Stopa nezaposlenosti SIJEČANJ	4,7%	4,8%	4,7%
6.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru SIJEČANJ	180.000	227.000	157.000
7.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru SIJEČANJ	180.000	237.000	165.000
8.	Promjena broja zaposlenih u sektoru radnoint. proizv. SIJEČANJ	5.000	5.000	11.000
9.	ISM indeks prerađivačkog sektora SIJEČANJ	55,0	56,0	54,5
10.	PMI indeks prerađivačkog sektora SIJEČANJ	55,1	55,0	54,3
11.	ISM indeks uslužnog sektora SIJEČANJ	57,0	56,5	56,6
12.	PMI indeks uslužnog sektora SIJEČANJ	-	55,6	53,9
13.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 28. SIJEČNJA	253.000	268.000	251.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD povećan s razine od 1,0699 na razinu od 1,0783, što je na tjednoj razini povećanje od 0,79%.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna održana je sjednica MPC BoE na kojoj nije došlo do promjena u monetarnoj politici koja se trenutno implementira. U izjavama koje su uslijedile nakon sastanka, ukazano je na to da BoE neće žuriti s povećanjem kamatnih stopa, dok je akcenat dan na rizike napuštanja EU. Takve izjave utjecale su na pad prinosa državnih obveznica Velike Britanije. Očekivanja za ekonomski rast su povećana, kao što je i bilo očekivano, ali je BoE, ipak, poslala poruku da i dalje prihvata rekordno niske kamatne stope. Očekivanja ekonomskog rasta za ovu godinu su povećana na 2%, za 2018. godinu su povećana na 1,6%, a za 2019. godinu sada iznose 1,7%. U studenome ove prognoze su iznosile 1,4%, 1,5% i 1,6%, respektivno.

BoE očekuje da će inflacija bilježiti najveći rast od 2,75% sredinom 2018. godine, iako mnogi ekonomisti očekuju da bi ona mogla premašiti razinu od 3%, uglavnom kao rezultat deprecijacije GBP koja je od kraja 2015. godine izgubila skoro petinu svoje vrijednosti. BoE se i dalje drži putanje iz studenoga, te se ističe da kamatna stopa može da se kreće u oba pravca, ali očekivanja ukazuju na to da bi prvi rast mogao da se desi krajem naredne godine. Guverner Carney je istakao da Brexit neće biti bez posljedica, te je dodao da je "Brexit putovanje upravo počelo".

Glasnogovornik premijerke May je izjavio da Velika Britanija i SAD imaju snažne veze, te da će nastaviti da djeluju zajednički. Tijekom prošlog tjedna premijerka May je izjavila da je američki predsjednik Trump obećao da će trgovinski sporazumi koje Velika Britanija ima sa SAD-om ostati na snazi i nakon što ova zemlja napusti EU.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Gfk povjerenje potrošača	SIJEČANJ	-8	-5	-7
2.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	PROSINAC	1,7	1,0	1,9
3.	Odobreni hipotekarni krediti	PROSINAC	69.200	67.900	67.500
4.	Monetarni agregat M4 (G/G)	PROSINAC	-	6,2%	6,4%
5.	Nationwide cijene kuća (G/G)	SIJEČANJ	4,3%	4,3%	4,5%
6.	PMI radnointenzivni sektor	SIJEČANJ	55,9	55,9	56,1
7.	PMI građevinski sektor	SIJEČANJ	53,8	52,2	54,2

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio rast s razine od 0,85259 na razinu od 0,86400, dok je tečaj GBP/USD smanjen s razine od 1,2555 na razinu od 1,2484.

JAPAN

Tijekom proteklog tjedna održana je sjednica MPC BoJ na kojoj nije došlo do promjena u monetarnoj politici zemlje, kao što je i bilo očekivano. Revidirana su očekivanja za ekonomski rast, te se sada za fiskalnu 2016. godinu očekuje rast od 1,4% (prethodni podatak 1,0%), za 2017. godinu očekuje se rast od 1,5% (prethodni podatak 1,3%), a za 2018. godinu 1,1% (prethodni podatak 0,9%). Prema riječima savjetnika BoJ Masahiro Kawaija, BoJ neće povećavati kamatne stope sve dok inflacija ne bude blizu ciljane razine od 2%. On je dodao da to što se BoJ obvezala na ubrzavanje dostizanja inflatornog cilja znači da neće pooštravati monetarnu politiku dok ne bude sigurna da je dostigla postavljeni cilj. Ministar financija Aso je izjavio da Vlada pomaže BoJ u njenim naporima da dostigne ciljanu razinu inflacije. Premijer Abe je izjavio da sljedeći guverner BoJ treba da bude neko tko će se nositi sa stavovima politike koje je do sada zastupao Kuroda, signalizirajući da bi ultraekspanzivna politika mogla biti održiva u godinama koje dolaze. Ovakve izjave premijera Abea pojedini analitičari tumače kao otvorenu mogućnost da Kuroda ponovo bude izabran na funkciju guvernera BoJ. Petogodišnji mandat guvernera Kurode ističe u travnju naredne godine.

Nekoliko kreatora monetarne politike BoJ je izjavilo da BoJ ne treba da uspostavlja rigidne okvire u pokušaju da dostigne ciljanu razinu prinosa na desetogodišnje obveznice odnosno da njihova razina održava „oko nule“, navedeno je u zapisniku s sastanka MPC BoJ iz prosinca. Sastanak je održan 19. i 20. prosinca na kojem su se članovi ovog tijela obvezali da zadrže kratkoročnu kamatnu stopu na -0,1% kao i održavanje prinosa na desetogodišnje obveznice na razini od oko 0%.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

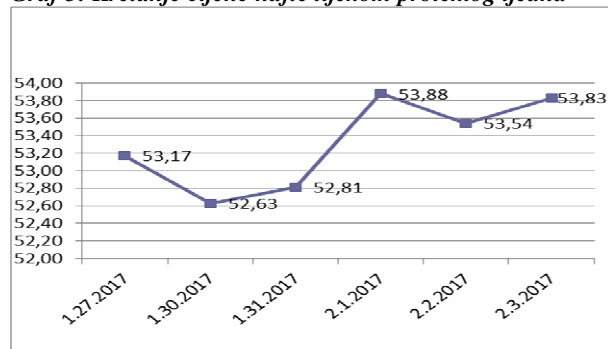
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Maloprodaja (G/G)	PROSINAC	1,7%	0,6%	1,7%
2.	Stopa nezaposlenosti	PROSINAC	3,1%	3,1%	3,1%
3.	Industrijska proizvodnja P	PROSINAC	3,0%	3,0%	4,6%
4.	Proizvodnja automobila (G/G)	PROSINAC	-	4,2%	6,6%
5.	Započete kuće (G/G)	PROSINAC	8,3%	3,9%	6,7%
6.	Građevinske porudžbine (G/G)	PROSINAC	-	7,1%	-6,0%
7.	PMI uslužni sektor	SIJEČANJ	-	51,9	52,3
8.	PMI kompozitni indeks	SIJEČANJ	-	52,3	52,8

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio pad s razine od 123,13 na razinu od 121,44. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY smanjen s razine od 115,10 na razinu od 112,61.

NAFTA I ZLATO

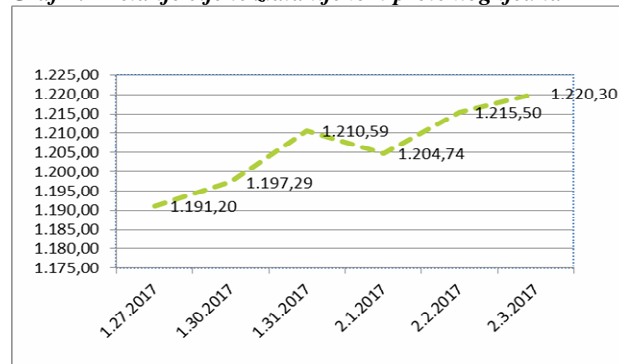
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak iznosila 53,17 USD (49,70 EUR). Početkom proteklog tjedna objavljene su informacije o povećanju broja aktivnih bušotina u SAD-u, što je utjecalo na smanjenje cijene nafte, a tijekom proteklog tjedna, prema mišljenju pojedinih analitičara, utjecalo na ograničen rast cijene ovog energenta. Ipak, deprecijacija USD u odnosu na valute trgovinskih partnera SAD-a, zabilježena tijekom proteklog tjedna, utjecala je već u utorak na povećanu tražnju za ovim energentom od strane kupaca koji kupovinu nafte financiraju iz drugih valuta. Pored toga, doprinos rastu cijene nafte dala je i informacija da su zemlje proizvođači nafte smanjili obujam proizvodnje više nego što je bilo očekivano. Tenzije između SAD-a i Irana oko testiranja balističkih raketa i uvođenje sankcija pojedinim iranskim zvaničnicima su krajem proteklog tjedna potakle rast cijene ovog energenta blizu najviše razine u posljednjih godinu i po dana. Na zatvaranju tržišta u petak, cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,83 USD (49,92 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.191,20 USD (1.113,38 EUR). Globalne političke neizvjesnosti su značajno utjecale na kretanje cijene monetarnog zlata, čak mnogo više nego objavljivanje podatka o rastu stope inflacije u eurozoni tijekom siječnja na najvišu razinu od 2013. godine. Odluke predsjednika SAD-a Trumpa o zabrani ulaska u SAD državljanima Irana, Iraka, Sirije, Jemena, Sudana, Somalije i Libije u naredna tri mjeseca, ali i njegov govor o tome kako pojedine zemlje partneri SAD-a, namjerno devalviraju svoje valute su tijekom proteklog tjedna utjecale na rast cijene zlata. Osim toga, doprinos je dala i neizvjesnost oko nadolazećih izbora u Francuskoj i Nizozemskoj. Odluka FOMC-a da ne mijenja aktualnu monetarnu politiku, kao i odsustvo signala da će uskoro ponovo povećati referentnu kamatnu stopu, polovinom proteklog tjedna su bili čimbenici koji su utjecali na blago smanjenje cijene zlata. U petak je objavljena informacija o usporenju rasta zarada u SAD-u, što je smanjilo očekivanja o skorijem povećanju FED-ove referentne kamatne stope. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.220,30 USD (1.131,69 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Izvor: Bloomberg